

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 2005 yılında Thomas C. Schelling'e (Maryland Üniversitesi, ABD) verilmiştir. Schelling bu ödüle "oyun teorisine yönelik katkılarından dolayı" layık görülmüştür.

Thomas C. Schelling - 2005 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Schelling 14 Nisan 1921'de Kaliforniya, Oakland'da doğmuştur. Babası deniz subayı olan Schelling'in Kaliforniya'daki çocukluk döneminin üç yılı Doğu Kaliforniya'da, 2 yılı ise Panama Kanalı bölgesinde geçmiştir.

Eğitim-Kariyer: Üniversite eğitimini Berkeley'deki Kaliforniya Üniversitesi'nde 1944 yılında İktisat alanında tamamlayan Schelling kısa bir süre Bütçe Bürosunda analist olarak çalışmıştır. 1948 yılı Haziran ayında doktora sınavını kazanarak, Harvard Üniversitesi'nde eğitimine başlamış ve 1951 yılında doktora eğitimini tamamlamıştır. Bu süre içerisinde almış olduğu burslar sayesinde Kopenhag ve Paris'te bulunmuştur. Kasım 1950'de Beyaz Saray'da dış politika danışmanlığı görevlerinde bulunan Schelling 1953 yılı sonbaharında bu görevinden ayrılarak Yale Üniversitesi'ne geçmiştir. Harvard Üniversitesi'nde İktisat bölümü ve dış ilişkiler merkezinde görev yapan Schelling, 1969 yılında John F. Kennedy School of Government'i kurmuştur. Harvard Üniversitesi'nde görev yaptığı dönemde MIT'de (Massachusetts Institute of Technology) görev yapan meslektaşları ile Uluslararası Araştırmalar Merkezi'nde ortak çalışmalar yapmış ve 1961 yılında Morton H. Halperin ile "Strateji ve Silahların Kontrolü" isimli kitabını tamamlamıştır. İlgi uyandıran bu çalışması sayesinde dönemin ABD Başkanı John Fitzgerald Kennedy'nin ulusal güvenlik danışmanlığına getirilmiştir.

Hobileri: Hobilerinin arasında fotoğrafçılık ve sinema tarihi üzerine yazılar okumak olduğu bilinmektedir.

İktisat Bilimine Katkıları: Thomas Schelling, John von Neumann ve Oskar Morgenstern'in yanısıra John F. Nash tarafından literatüre kazandırılan oyun teorisini yaşama geçirmiş; oyun teorisine yönelik matematiksel teoremlerin kuramsal yapısını günlük yaşamdan hafızada yer eden örnekler, basit ifadeler veya basit modeller yardımıyla ortaya koymuştur. Schelling'in gerçekte olup bitenleri daha iyi anlamamızı sağlamak için yapmış olduğu katkılar; eşgüdüm ve odak noktaları; pazarlık ve taahhüt; kendi kendine taahhüt ve mikro güdüler ve makro davranışlar olmak üzere dört ana başlık altında ele alınmaktadır. Von Neumann ve Morgenstern'in 1944 yılında yayınlanan "Oyun Teorisi ve İktisadi Davranış" isimli çalışması oyun teorisi konusunda sosyal bilimlerde bir kilometre taşı olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmanın önemi Schelling'in katkılarıyla daha da artmıştır. Oyun teorisinin kavramları, terminolojisi ve analiz modelleri ekonominin birçok alanında hakim olmuş ve daha sonra politik bilimlerin yanı sıra diğer sosyal bilimlerde de uygulama alanı bulmuştur.